

ادامه از صفحه اول

دستگاه قضائی سبز

از جمله برای افراد و نهادهایی (اعم از دولتی یا خصوصی) که مدیریت آنان آسیب‌های زیست‌محیطی وارد کرده است، به جای کاربری «مسئولیت کامل» از «مسئولیت مطلق» استفاده می‌کند. در این مسئولیت هیچ‌گونه تبصره و اما و آگری برای توجیه بی‌گناهی عامل تخریب لحاظ نشده است. در این نظام قضائی هر شخص حقیقی یا نهاد حقوقی بی‌آنکه شاکی خصوصی باشد می‌تواند از هر فرد یا نهاد عمومی بابت خسارت به محیط زیست و یا نگاهی عمومی شکایت کند. چنین امری موجب شده است هر فرد حقیقی و حقوقی در این کشور خود را مالک، مدعی و مسئول محیط زیست بداند. به‌طور مداوم و مکرر دادگستری هند دستگاه‌های متولی حفاظت از محیط زیست را نقد و نکوهش می‌کند و متعاقبا اقدامات محدودکننده انجام می‌دهد.براساس اصل ۱۵۶ قانون اساسی کشورمان، قوه مستقل قضائیه پشتیبان حقوق فردی، اجتماعی و مسئول تحقق‌بخشیدن به عدالت است. در قانون اساسی با عنایت به اشارات غیرمستقیم در بسیاری اصول و نیز تاکید مستقیم در اصول ۴۳ تا ۴۶ و ۶۱ حفظ منابع تولید و بستر حیات مورد تصریح قرار گرفته است. ایس مبانی و نیز قوانین کفیری مرتبط، برای صیانت از حقوق عمومی وجود دارد و این دستگاه می‌تواند در این مهم از ظرفیت‌های خود به‌خوبی استفاده کند. گرچه ضمانت اجرای قوانین و مقررات زیست‌محیطی در درون قوه مجریه، مجازات‌های حاکم بر تخلفات اداری است، اما سرانجام این دستگاه قضائی است که ضمانت اجرای قاطع هنجارهای زیست‌محیطی را در دوسته مسئولیت کفیری و مدنی و در قالب حفاظت از افعال از طرفیت‌های خود به‌خوبی استفاده کند. متولی اراضی کشاورزی و محیط زیست را نیز مانند نهاده‌ها و اشخاص حقیقی توسط دادستانی عمومی باید پایش و حسابرسی کند. در این شرایط که اراضی کشاورزی و محیط زیست کشورمان نفس‌هایش به شماره افتاده و در زیر چنگال غفلت عمومی اعم از دستگاه‌های اجرایی و نهادهای خصوصی کشورها می‌زنند، چشم امید بقایای این عرصه تنها به دستگاه قضائی است؛ دستگاهی که به‌عنوان مدعی‌العموم و با یک شرایط فوق‌العاده خطیر موجود باید به دگرگونی و اصلاح محوری قوانین زیست‌محیطی مربوط به خود و ساختار متناسب با آن همت بکارد. قوه قضائیه با بهره‌گیری از تجربار ارزنده و موفق کشورهایی مانند هند و تغییر «مسولیت کامل» به «مسئولیت مطلق» برای تمامی تخریب‌کنندگان محیط زیست و اراضی کشاورزی به‌منابه به دفاعی قدرتمند و انعطاف‌ناپذیر برای پایداری این ثروت عمومی خود را سامان دهد. ثروتی که عمده صاحبان آن هنوز به دنیا نیاورده‌اند، اما چشمان ناگوشودشان در انباشت نگرانی از غفلت نسل ماست. جهت‌گیری دستگاه قضائی باید با اعطای سمت به شهروندان و به‌ویژه سازمان‌ها و انجمن‌های غیردولتی، در طرح دعاوی منفعت عمومی با شیوه کارآمد مشارکت عمومی، از نیروی لایزال مردم برای این مهم بهره بگیرد. در توجـه به اینکه عمدتاً شکایات از تخریب محیط زیست زمانی صورت می‌گیرد که خسارت رخ داده است، این قوه باید به تدوین سازوکارهایی بپردازد که قبل از وقوع تخریب‌ها، پیشگیری شود. نهاد قضائی با توجه به استقلال خود، باید هرگونه نامعادلات در عرصه‌های طبیعی و تولید به نام اشتغال‌زایی و توسعه توسط دستگاه‌های اجرایی را برنقافته و ناکارآمدی دستگاه‌های متولی را در وقوع این نامعادلات حسابرسی کند. تغییر قوانین ارت‌بری از زمین و مالکیت اراضی و نیز سلب اختیارات کامل از مالکان جز برای بهره‌برداری از اولویت‌ها در این رویکرد اجتناب‌ناپذیر است. با چنین عزمی در یک دستگاه قضائی سبز می‌توانیم امیدوار باشیم که دیگر شاهد تکرار فاجعه‌هایی مانند سد گنوند، دریاچه ارومیه، تخریب شمال کشور و... نخواهیم بود.

ادامه از صفحه ۲

آیا تنگه هرمز اهمیت خود را از دست خواهد داد؟

ثبات سیاسی چین، رونق اقتصادی این کشور و مهم‌تر از آن پروژه‌های بلندپروازانه‌ای که مناطق کمتر توسعه‌یافته شاهد افتتاح آن هستند که برای آنان مشکل و رفا آورده است، حضور چینی‌ها را در ذهن مردم عادی مشروغ جلوه می‌دهد. سختکوشی چینی‌ها که در مدت چند سال بندر متروک «دقم» را که بندر ماهی‌گیری با وسایل و ابزار سنتی بود، به بندری مدرن و توسعه‌یافته تبدیل کرده است، با توسعه سریع بندر گوادر که تحرک خاصی به منطقه داده و بر زندگی مردم آن اثر گذاشته است، به برگ برنده چینی‌ها تبدیل شده؛ درحالی‌که دیگر بنادر منطقه مثل بندرعباس، بندر امام، بوشهر و بنادر حاشیه جنوبی حتی بندر پیشرفته‌ای مثل جبل‌علی که پیشانی دولت امارات بود، دیگر اهمیت سابق را ندارند. آیا تنگه هرمز اهمیت خود را از دست خواهد داد؟ توسعه صنایع مختلف و ایجاد فرصت‌های شغلی و تأسیس و ایجاد مشاغل جدید باعث رونق این نواحی و از همه مهم‌تر باعث مشرووعیت حضور چینی‌ها شده است که دولت‌های منطقه موافقت‌نامه‌های مختلفی را با کشور چین منعقد کرده‌اند.هم‌اکنون طرف چینی به‌عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس هستند.

شکوفه حبیب‌زاده، وزیر نفت ایران در بخشی از گفت‌وگوی خود در برنامه ویژه خبری شبکه دو صداسویما، خبر از درخواست تعلیق دوساله چین در فاز ۱۱ پارس جنوبی داد. به گفته بیژن نامداززنگنه: «طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی، از روز نخست قرارداد با سه پیمانکار امضا شد؛ به‌طوری‌که شرکت فرانسوی توتال ۵۰ درصد، شاخه بین‌المللی شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی‌آی) ۳۰ درصد و پتروپارس ایران ۲۰ درصد سهم داشت. قرار در قرارداد این بود که اگر توتال بگوید اجرا غیرممکن است، قرارداد به علت تحریم‌ها به طرف چینی منتقل شود؛ یعنی سهم چین ۸۰ درصد شود. از شهریور سال گذشته تاکنون چین ۸۰ درصد سهم دارد و باید کار خود را آغاز کرده باشد؛ اما کار را به هر دلیلی اجرا نکرد». او گفته: «ما اکنون باید تکلیف‌مان را با چین مشخص کنیم، آنها یا باید از این قرارداد خارج شوند که دراین‌صورت کل قرارداد به پتروپارس منتقل می‌شود و در نتیجه باید برای توسعه آن پول فراهم کنیم که اکنون تصمیم‌گیری دراین‌باره در دستور کار سران سه قوه است؛ اما چینی‌ها به وضوح حرفی نزده‌اند؛ هرچند در عمل فعلاً میل به حضور ندارند و از ما تقاضای تعلیق دوساله کرده‌اند که به معنای معطل‌کردن است و ما نیز گفته‌ایم نمی‌توانیم این را بپذیریم و باید راه‌های دیگری را براساس قرارداد پیدا کنیم».
بالبین‌حال وزیر نفت تاکید می‌کند: «چین دوست ماست و می‌خواهیم با هم کار کنیم و نمی‌خواهیم روابطمان تلخ باشد. باید روابطمان طوری باشد که دوستانه، با هم به تصمیمی واحد برسیم».
این سخنان در حالی از زبان وزیر نفت ایران بیان می‌شود که این موضوع را باید فراتر از وزارت نفت دید. چین و پس‌ازآن هند، دو کشوری هستند که خریداران مهم نفت ایران به حساب می‌آیند و در کنار آن، چین به‌عنوان مهم‌ترین کشور در روابط تجاری ایران محسوب می‌شود. روابط ایران با چین، همانند روابط ایران و هند، به‌نوعی روابط استراتژیک محسوب می‌شود که ایران می‌توانست به‌خوبی از آن بهره‌مند شود؛ اما پس از برجام، به هوای همکاری با کشورهای اروپایی، هیت‌های بلندمرتبه ۷۰۰نفره از چیس و همچنین هیئت بزرگ هندوستان را کم‌اهمیت شمرد و از این فرصت برای انعقاد قراردادهای بزرگ و ملی بهره نبرد. همین امر سبب شد تا امروز قدرت چانه‌زنی ایران در روابط با این کشورها (و حتی کشورهای کوچک‌تر) دچار خدشه شود و به ناچار مجبور به پذیرش خواسته‌های آنها برای حفظ روابط باشیم. در چنین مواقعی است که چین به‌راحتی می‌تواند سخن از تعلیق دوساله به میان بیاورد و ما چارهای جز پذیرش نداشته باشیم.

دوست‌ودشمن را منافع اقتصادی تعیین می‌کند

وحید شقاقیشهری، اقتصاددان، در گفت‌وگو با «شرق» با بیان اینکه منافع دوست و دشمن در روابط

اقتصاد

فرصت سوزی ایران در برقراری روابط با مهم‌ترین شریک تجاری خود، کار دستش داد

وقت‌کشی چین در پارس جنوبی

زنگنه: تصمیم‌گیری درباره قرارداد فاز ۱۱ در دستور کار سران ۳ قوه است

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

داشته باشد، مفهوم «روابط تجاری متقابل و دوجانبه» را مطرح می‌کند. آنچه باعث شد در سال‌های گذشته روسیه و ترکیه با اینکه روابط سیاسی‌شان تیره شد، به مرحله تنش بیش از حد نرسد، این بود که روسیه و ترکیه بین پنج تا ۲۰ میلیارد دلار با یکدیگر مبادله تجاری داشتند. در عالم سیاست، روابط دوجانبه اقتصادی و تجاری هرچقدر بیشتر شود، استحکام روابط سیاسی نیز بیشتر می‌شود. متأسفانه ایران تراز تجاری را در روابط با کشورهای همسایه به‌درستی در نظر نگرفته است و این امر سبب شده روابط اقتصادی و تجاری ایران شکننده باشد. اکنون اگر اقتصاد، نفت و گاز و تجارت ایران نباشد، هیچ کشوری به‌شدت متضرر نمی‌شود. ایران در اقتصاد و روابط تجاری، ضعیف عمل کرده است.»او با بیان اینکه متأسفانه در ایران یک نقشه راه پداوم و پایدار و روابط تجاری مستحکمی را نداشته‌ایم، می‌افزاید: «این امر سبب شده است روابط سیاسی ایران ضعیف باشد.»

شقاقیشهری با اشاره به اینکه یک‌کشه روابط اقتصادی و تجاری دو کشور، تحکیم یا تخریب نمی‌شود، تصریح می‌کند: «روابط اقتصادی و تجاری، نیازمند یک دوره زمانی است».

چانه‌زنی ایران متأثر از یک اشتباه

او با بیان اینکه تأمین امنیت اقتصادی و تجاری بین کشورها، برای آنها امنیت سیاسی به همراه می‌آورد، می‌گوید: «چون ایران در حوزه روابط سیاسی و اقتصادی، در دهه‌های گذشته، ضعیف عمل کرده است، به همین دلیل هم ضربه‌پذیر هستیم و چین می‌تواند به‌راحتی به ایران بگوید ما به ایران می‌آییم، اما در سال قرارداد را به حالت تعلیق دربرآورد تا ببیند در دو سال آینده وضعیت آمریکا چه خواهد شد و روابط ایران و آمریکا به کجا خواهد رسید. حال اگر ایران روابط تجاری مستحکمی را با چین، ترکیه، عراق و... تعریف کرده بود، قطعاً قدرت چانه‌زنی ایران بیشتر بود و اکنون در نقطه‌ای نبود که صرفاً پذیرای خواسته کشورهای دیگر باشد. با استمرار این رویکرد، دور از ذهن نیست که در چند صیاحی دیگر، عراق، ترکیه و سایر کشورها نیز پروژه‌های اقتصادی خود در ایران را به تعلیق درآورند».

وزارت نفت حق دارد منتظر تصمیم سران ۳ قوه باشد

جواد یارجانی، مدیر کل پیشین امورآوپک وزارت نفت، در گفت‌وگو با «شرق»، می‌گوید: نباید فراموش کنیم روابط چین با آمریکا، یکی از مهم‌ترین روابط این کشور از نظر حجم روابط تجاری این دو کشور باهمه، طبیعی است این کشور، بسیار محتاط است که آن بخش از اقتصاد خود را دچار خدشه نکند. از آن سو، چین نیازمند انرژی است، اما روابط خوبی با همه تأمین‌کنندگان انرژی در خلیج‌فارس برقرار کرده و با کشورهای دیگر نیز مانند ایران روابط خود را عمیق کرده است.

ادامه در صفحه ۵

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب

شب